

Lørdag 23. februar 2013

DAGEN
I DAG

HISTORISK: På denne dagen i 1455 ble Gutenbergbibelen publisert, den første vestlige boka som ble laget i et trykkeri. I 1574 startet den femte hellige krigen mot Hugenottene i Frankrike. I 1919 grunnla Benito Mussolini fascistpartiet i Italia, i 1940 ble animasjonsfilmen Pinocchio

lansert og i 1954 tok den første massevaksinasjonen mot polio fatt i Pittsburgh, Pennsylvania. Torstein, Torunn og Tosten har navnedag, her ved snøbrettkjører **Torstein Horgmo**.

JNE

il kunne regjere sammen med Ap: for Jens

og miljøvernminister Guro Fjellanger (til høyre) under Venstres valgkampåpning i 1999. Klassekampen har at Venstre kan samarbeide med Ap i framtida.

FOTO: RUNE PETTER NESS, SCANPIX

– Å kunne samarbeide begge veier er i kjernen av hva et sentrumparti er. Men jeg stiller meg fullt og helt bak årets strategi, at vi går til valg på en regjering med Høyre, KrF og Venstre, sier hun.

Melby trekker fram Radikale Venstre, et av Venstres danske søsterpartier, som for tida sitter i regjering med sosialistene og sosialdemokratene.

– De har samarbeidet i begge retninger med stort gjennomslag. Og heller ikke vi har forpliktet oss til å samarbeide i én bestemt retning for all framtid, sier hun.

larsv@klassekampen.no

– Trist og sjokkerende

Aps Håkon Haugli synes det sterkt som liberal sosialdemokrat, peker på at et samarbeid kunne gitt Venstre mange liberale seire.

– Den rødgrønne regjeringen har fått på plass ny ekteskapslov, opphevet statskirken og avskaffet blasfemiparagrafen. Derfor er det så overraskende at de velger samarbeidspartnere som er så verdikonservative som Frp, KrF og Høyre, sier han.

Håkon Haugli (Ap)

Per Hovdenakk

PROFILER

Rotløs sorg i Hamburg.

Dean

Hamburg, 1. oktober 1955.

Jeg hadde vært «læregutt» hos Bertolt Brecht i Øst-Berlin i fire måneder, og hadde brutt for å se og oppleve noe annet. Brecht anbefalte Hamburg. Så der ankom jeg med morgentog, langsomt gående og forsinket. Jeg parkerte meg på stasjonskaféen med kaffe og så videre.

En ung jente ved nabobordet gråt. Sånt skjer. Jeg så meg rundt. Flere gråt. De hadde aviser foran seg,

og jeg så forsidene: «James Dean er død» – med foto. 24 år gammel. «Øst for Eden», hans første film.

LEVDE RASKT, DØDE UNG: James Dean.

James Dean omkom da han – i svært stor fart kjørte sin nyinnkjøpte Porsche på vei til et billøp i Salinas, California. Han kolliderte med en bil som kom inn fra en sidevei. James Dean ble drept, de to andre passasjerene i Porschen og føreren av den andre bilen overlevde.

James Deans død førte til hysteriske reaksjoner hos amerikanske ungdommer, og et monument ble reist på ulykkesstedet. Enda nå oppsøkes det, og blomster blir stadig lagt ned, sies det.

James Dean var med i tre filmer, alle i 1955. Først «Øst for Eden», basert på William Faulkners roman (som

«Tusener møtte opp, mange med egenproduserte logoer med 'James Dean' på T-skjorter»

jeg leste og ble svært opptatt av). Her spiller han Cat, den unge, melankolske og opprørske hovedfiguren. Han skapte en figur som millioner av unge amerikanere og europeere gjenkjente seg i.

Neste film ble «Rebel Without a Cause» – «Rotløs ungdom» på norsk – og «Giant». De to siste ble ikke

vist før etter hans død. Men bildet av den amerikanske storbyungdommen gikk verden over og regnes som innledningen til 1960-årenes ungdomsopprør.

Et par dager etter nyheten om James Deans død, satte en av Hamburgs største kinoer opp «Øst for Eden» som også tidligere var blitt vist. Tusener møtte opp, mange med egenproduserte logoer med «James Dean» på T-skjorter. En snill mann i Verdens Gang (Hasselknippe?) hadde gitt meg pressebillett, så jeg så filmen sammen med tusen ungdommer.

I Paris i 1968 gjenså jeg «Rotløs Ungdom» i en av de største kinoene på Boulevard St. Michel. Salen var full av studenter.

Per Hovdenakk

per.hovdenakk@gmail.com

Per Hovdenakk har gjennom et langt liv reist mye og møtt mange. Klassekampen trykker epistler om noen av hans møter på lørdager.

Iransk diplomat søker asyl i Norge

En høytstående diplomat ved den iranske ambassaden i Oslo har hoppet av søkt om asyl i Norge. Mannen lever nå i skjul med familien, ifølge Dagbladet. Han har ifølge avisa vært ansatt ved den iranske ambassaden i flere år, men valgte å forlate stillingen sin i desember for å søke asyl. – Han ønsker å være anonym av hensyn til seg selv og egen familie. Han ønsker ikke å si noe om bakgrunnen for hvorfor han har søkt asyl, eller omstendighetene rundt det, sier advokatfullmektig Jørgen Løvdaal på vegne av diplomaten. Etter det Dagbladet erfarer er både Politiets sikkerhetstjeneste (PST) og Politiets utlendingsenhet (PU) orientert om situasjonen, men ingen av dem ønsker å kommentere saken. Dette er den tredje iranske diplomaten som har hoppet av i Norge de siste årene. I 2009 sa den iranske konsulen Mohammed Reza Heydari opp sin stilling ved den iranske ambassaden i Norge og fikk året etter innvilget asyl.

ONTB